

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členov senátu JUDr. Idy Hanzelovej a JUDr. Jany Zemkovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa **M. M.–K., N.** proti odporcovi **Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky**, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu č. 20106/2005-540/11 zo dňa 23.10.2007 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporcu č. 20106/2005-540/11 zo dňa 23.10.2007 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľ sa opravným prostriedkom doručeným tunajšiemu súdu dňa 05.11.2007 domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 20106/2005-540/11 zo dňa

23.10.2007, ktorým nebolo vyhovené jeho žiadosti o odškodnenie podľa zák.č. 547/2005 Z.z. o odškodňovaní obetí okupácie Československa vojskami Zväzu sovietskych socialistických republík, Nemeckej demokratickej republiky, Poľskej ľudovej republiky, Maďarskej ľudovej republiky a Bulharskej ľudovej republiky s odôvodnením, že nepreukázal, že poškodenie zdravia bolo zapríčinené zranením spôsobeným príslušníkom niektorej z okupačných armád alebo civilnou osobou zdržujúcou sa na území Československa v súvislosti s pobytom okupačných armád.

Navrhovateľ v opravnom prostriedku uviedol, že utrpel post traumatickú stresovú poruchu, ktorú preukazuje potvrdenie vo vojenskej knižke. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky nesprávne posúdilo skutkový stav, ktorý je relevantný v celom rozsahu v jeho prospech. Žiadal, aby súd jeho návrhu vyhovel.

Odporca vo vyjadrení zo dňa 19.12.2007 žiadal žalobu navrhovateľa zamietnuť s poukazom na dôvody uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na rozhodnutie podľa § 246 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 6 ods. 3 zákona č. 547/2005 Z.z. o odškodňovaní obetí okupácie Československa vojskami Zväzu sovietskych socialistických republík, Nemeckej demokratickej republiky, Poľskej ľudovej republiky, Maďarskej ľudovej republiky a Bulharskej ľudovej republiky (ďalej len „zákon“) preskúmal napadnuté rozhodnutie a postup odporcu, a po prejednaní veci na pojednávaní dňa 18.9.2008 zistil, že napadnuté rozhodnutie je v súlade so zákonom č. 547/2005 Z.z. , a preto ho podľa § 250q ods. 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd z administratívneho spisu odporcu č. 20106/05 zistil, že navrhovateľ v žiadosti o priznanie odškodnenia podľa zák.č. 547/2007 Z.z., na základe ktorej začalo administratívne konanie pred odporcom, uviedol skutkové okolnosti, z ktorých vyvodzuje dôvodnosť svojho nároku. K udalosti vedúcej k jeho post traumatickej psychickej poruche malo dôjsť v kasárňach dňa 21.08.1968, kedy pri nástupe im bol oznámený vstup vojsk Varšavskej zmluvy a následne dostal šok, traumou videním strašného množstva a vojsk, ktoré uvidel po prepustení dňa 23.08.1968 (päť dní pred ukončením cvičenia) z vojenského útvaru.

Najvyšší súd na pojednávaní dňa 18.09.2008. vypočul navrhovateľa podľa § 131 ods. 1 O.s.p k skutkovým okolnostiam udalosti, z ktorej navrhovateľ vyvodzuje vznik nároku podľa zák.č. 547/2007 Z.z. Najvyšší súd zistil, že post traumatickú stresovú poruchu mal navrhovateľ utrpieť počas vojenského cvičenia (manévrov) v kasárňach, a to v noci z 20.08.1968 na 21.08.1968 a potom dňa 21. a 22.8.1968, kedy sa už vyjasnila situácia, že došlo k vstupu okupačných armád. V tie dni následne navštívil lekára na útvare, ktorý ho vypísal a poslal domov. Následnú odbornú lekársku pomoc nevyhľadal. Na otázku, či prišiel do osobného kontaktu s príslušníkmi okupačných armád uviedol, že do kontaktu s nimi prišiel až po návrate z manévrov.

Najvyšší súd sa ďalej oboznámil s fotokópiou zdravotného záznamu z 23.08.1968 z vojenskej knižky navrhovateľa, ktorá bola súčasťou administratívneho spisu.

*Podľa § 1 zák.č. 547/2005 Z.z. účelom zákona je odškodniť občanov Slovenskej republiky, ktorí ako občania Československej socialistickej republiky alebo občania Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len "československí občania") boli usmrtení alebo **zranení** v súvislosti s pobytom okupačných armád Zväzu sovietskych socialistických republík, Nemeckej demokratickej republiky, Poľskej ľudovej republiky, Maďarskej ľudovej republiky a Bulharskej ľudovej republiky na území vtedajšieho Československa.*

Podľa § 2 ods. 1 zák.č. 547/2005 Z.z. oprávnená osoba podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá

- a) bola v období od 20. augusta 1968 do 27. júna 1991 **zranená príslušníkom niektorej z okupačných armád alebo civilnou osobou zdržujúcou sa na území Československa v súvislosti s pobytom okupačných armád,***
- b) bola zranená na území Československa,*
- c) v dobe zranenia bola československým občanom,*
- d) za zranenia príslušníkom niektorej z okupačných armád alebo civilnou osobou zdržujúcou sa na území Československa v súvislosti s pobytom okupačných armád nebola odškodnená podľa iného právneho predpisu.*

Najvyšší súd konštatuje, že zo skutkových okolností tvrdených navrhovateľom nevyplýva, že by bol v čase tvrdenej udalosti v priamom kontakte s určitým príslušníkom, resp. skupinou príslušníkov okupačných armád resp. konkrétnou identifikovanou civilnou

osobou zdržujúcou sa na území Slovenskej republiky. Naopak zo žiadosti je zrejmé, že vznik tvrdenej post traumatickej stresovej poruchy spája so všeobecným oznámením informácie o vstupe okupačných armád.

Zákon č. 547/2005 Z.z. však vyžaduje priamu príčinnú súvislosť, preukázateľný kontakt medzi príslušníkom okupačnej armády a zranenou osobou. Tento základ nároku nebol navrhovateľom tvrdený, preto nebol odporcom ani bližšie skúmaný a dokazovaný. Spornou je i skutočnosť, či tvrdenú post traumatickú stresovú poruchu možno identifikovať ako zranenie v zmysle tohto zákona. Podľa názoru najvyššieho súdu nemožno vylúčiť z kategórie zranenia i takúto ujmu, ale len za predpokladu, keby bola spôsobená v priamej príčinnej súvislosti a kontaktom s vojskami okupačných armád (napr. pri únose a výsluchu, obmedzení osobnej slobody, psychického nátlaku, mučenia a pod. ...). Zo zákona však jednoznačne vyplýva, že zranená osoba by musela byť vo fyzickom, osobnom kontakte s príslušníkom okupačnej armády. Najvyšší súd preto napadnuté rozhodnutie odporcu ako vecne správne potvrdil.

Vzhľadom na tieto skutkové okolnosti, priamo vyplývajúce už zo žiadosti o odškodnenia z administratívneho spisu, súd nezistil splnenie podmienok pre ustanovenie navrhovateľovi advokáta podľa § 30 O.s.p. v spojení s § 138 ods. 1 O.s.p.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250l ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznal .

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

v Bratislave, dňa 18. septembra 2008

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

za správnosť opisu:

Alena Augustiňáková